

Masfer kunde faae billigere Priser, end ved at fordele Bestillingen paa 2 Aar, idet der ikke her er Spørgsmaal om at henvende sig til Smaafabriker, men til saadanne, som fabrikerer i tyve Tusendvis, men mit Spørgsmaal var rettet paa, om den høitærede Minister ikke troede, at dette Gevær, ved de Overveielser og Forsøg, der anstilles overalt i Verden med Bagladegeværer, kunde blive billigere, saaledes at, medens man bestilte 30, 60 eller 100,000 Stk., som skulde koste 35 Rd. pr. Stk., kunde Opfindelserne, der ikke alene gaae i Retning af Fuldkommengjørelse, men ogsaa i Retning af Billighed i Priserne, hvor til de kunne fremstilles, være saavidt fremstredne, at man kunde anskaffe et saadant Gevær for 30 eller 25 Rd. Jeg skal ikke være saa ubillig at spørge om, hvorvidt den høitærede Krigsminister kan give nogen aldeles bestemt Forsikring i denne Retning; det vilde være formeget forlangt, men for mig vilde det være tilfredsstillende, naar han kunde besvare mit Spørgsmaal derhen, at ligesom de Teknikere, til hvilke han støtter sig, have antaget, at Modelgeværret har naaet en Grad af Fuldkommenhed, med Hensyn til hvilket man kan berolige sig, og som man kan betragte som et Hvildepunkt, maa man ogsaa antage, at man ikke ved at udsætte en Deel af Anskaffelsen ad Aare vil møde en Opfindelse, der bevirker, at de kunne anskaffes betydeligt billigere end nu.

Krigsministeren: Det Spørgsmaal, som den ærede sidste Taler nu har præciseret, finder jeg overmaade vanskeligt at besvare. Ganste vist vil der blive indført Forbedringer ved de Maskiner, ved Hjælp af hvilke man forfærdiger disse Vaaben, og det er rimeligt at antage, at saadanne Forbedringer ogsaa vilde føre til en forholdsvis Formindstelse i Prisen, men efterat jeg, som jeg haaber til den ærede Talers Tilfredshed, har besvaret hans Spørgsmaal dermed, at jeg igunden ikke seer mig istand til at besvare det, da det vilde være at paatage mig et Ansvar for en Udvikling af vore Fremtidsforhold, som det ikke er givet mig at gennemskue, skal jeg dog bemærke, at en Forbedring af Maskiner, der bruges til større Fabrikationer, meget ofte ikke

kommer Consumenten tilgode. Dette er et noget sjerntliggende teknisk Spørgsmaal, men da det er bragt paa Bane, haaber jeg, det høie Thing ikke vil betragte det som en Misbrug af dets Tid, naar jeg et Dieblit dvæler derved; det er Forhold, med hvilke maaskee ikke alle de ærede Medlemmer ere saa nøie bekendte som jeg. Lad os da et Dieblit antage, at et saadant Gevær koster 35 Rd. at forfærdige med de Maskiner, nu findes. Der kommer da maaskee en Mand, som gjør en Opfindelse, der meget væsentligt forbedrer denne Maskine, saaledes at det Gevær, som tidligere kostede Fabrikanten 30 eller 25 Rd. — og paa hvilket han altsaa havde 5—10 Rd.s Profit — nu kun kommer til at koste ham 20 Rd. at forfærdige, men den Profit, som opstaaer derved, kommer i Reglen ikke Consumenten tilgode, idet man nemlig maa erindre, at en saadan Opfindelse som oftest sikkes og beskyttes ved et Patent. Det er Patenthaveren og Fabrikanten, som vilde gjøre sig en Profit ud deraf, det er dem, som rimeligvis vilde profitere af deslige Opfindelser og Forbedringer af Maskiner. At de i et vist Forhold ogsaa kunne komme Consumenterne tilgode, er rimeligt nok, men i Reglen er det, som sagt, Fabrikanten og Patenthaveren, som faae den umiddelbare Fordeel af saadanne Forbedringer af Maskinerne.

Formanden: Folkethingsmanden for Ribe Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Sermansen: Den ærede Folkethingsmand for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (K. Pedersen) httrede, at jeg, i Begrundelsen af min Betragtning med Hensyn til Cavalleriets Stilling i vor Hær, havde ladet mig lede af eensidige Hensyn til Erfaringer, hentedede fra sidste Krig, og han søgte i tilfældige Omstændigheder Grunden til det mindre tilfredsstillende Udbytte af denne Vaabenarts Deeltagelse i Forsvaret i samme. Det vilde have været oplysende, vistnok for flere end mig, om han havde anført de tilfældige Omstændigheder, til hvilke han sigtede. Min Begrundelse var imidlertid væsentlig ikke hentet fra Erfaringer fra et enkelt Felttog, men ligesvem fra Naturtil-